

Και η ζωή συνεχίζεται

ΠΡΟΒΑΛΕΤΑΙ ΑΠΟΨΕ ΣΤΟ ΜΥΤΙΛΗΝΑΪΚΟ ΣΠΙΤΙ

Πιστός στο ραντεβού του με το σινεφίλ κοινό της Ελληνικής παροικίας, αλλά και στο πιστεύω του πως «το σινεμά είναι το πιο λαϊκό και το πιο φτηνό μέσο ψυχαγωγίας και εκπαίδευσης του πληθυσμού μας», ο Κώστας Τζαβέλας συνεχίζει τις κοινωνικές προσφορές του. Έτσι λοιπόν στα πλαίσια του μίνι φεστιβάλ κινηματογράφου που διοργανώνει στο Μυτιληναϊκό Σπίτι, συνεχίζει απόψε και ώρα 7.30μμ τις προβολές με μια ταινία που ακολουθεί την πορεία του AIDS από την αρχική της πρόγνωση στην διάδοση και εξάπλωση της.

Πρόκειται για ταινία που βασίζεται στο ομότιτλο - αλλά και πολύκροτο - βιβλίο του Ράντι Σιλτς «And the Band Played On» (ελληνικός τίτλος «Και η ζωή συνεχίζεται»). «Είναι η αληθινή ιστορία της πορείας του AIDS, της μεγαλύτερης δηλαδή πανδημίας του κόσμου» δηλώνει χαρακτηριστικά ο Κώστας Τζαβέλας. «Στην ταινία βλέπουμε πως εντοπίστηκε το μικρόβιο, πως βαπτίστηκε με το συγκεκριμένο όνομα αλλά και το πως έχει εξαπλωθεί με σημαντικά μάλιστα βοήθεια από εμάς τους ίδιους».

Όπως ο ίδιος επισημαίνει η εξάπλωση της ασθένειας μπορούσε να αποφευχθεί, κάτι που άλλωστε αποτελεί το βαθύτερο μήνυμα τόσο της ταινίας, όσο και του βιβλίου που την εμπνεύσε. «Πρόκειται για μια συγκλονιστική ταινία με τόσες αλήθειες για την ζωή και την κοινωνία μας» συνεχίζει ο ίδιος. «Το ιατρικό κατεστημένο, τα γρανάζια της ιατρικής και φαρμακευτικής γραφειοκρατίας, ο ρόλος των κυβερνήσεων και των διοικούντων... Είναι παράλληλα μια εικόνα του ίδιου του ανθρώπου, με το κουράγιο, την δύναμη του χαρακτήρα του, τα πάθη και τις αδυναμίες του».

Πρωταρχικός στόχος της προβολής της συγκεκριμένης ταινίας είναι όχι να σοκάρει, αλλά να συγκινήσει, χωρίς βέβαια το δεύτερο να αναιρεί το πρώτο. «Η ταινία όντως θα συγκινήσει με τον ρεαλισμό της. Ίσως και να σοκάρει κάποιους» εξηγεί ο Τζαβέλας. «Με μια μεγάλη ομάδα διασήμων ηθοποιών του Χόλιγουντ που ζωντανεύουν με τον καλύτερο τρόπο αυτή την μακάβρια πορεία του HIV, η ταινία θα καθλώσει τους πάντες, θα συγκινήσει αλλά και θα προβληματίσει όσο καμιά άλλη στο παρελθόν».

Και επειδή ο Κώστας Τζαβέλας απεχθάνεται με πάθος το κάθε τι που θυμίζει μισο-τελειωμένη προσέγγιση, μετά το πέρας της ταινίας θα μοιραστεί σε άπαντες τους θεατές ενημερωτικά φυλλάδια αλλά και ερωτηματολόγια για το AIDS. Περισσότερο να αναφέρουμε πως και τα δύο θα είναι στην ελληνική γλώσσα.

Η αρχή του τέλους (3)

Το καλοκαίρι του 1981 πολύ λίγοι γνώριζαν για την ασθένεια του AIDS. Λίγα χρόνια αργότερα, και πιο συγκεκριμένα το 1987 - όταν και πρωτοκυκλοφόρησε το βιβλίο του δημοσιογράφου των San Francisco Chronicles, Ράντι Σιλτς - ο ιός είχε προλάβει να σκορπίσει στο διάβα του τον πανικό, καταδικάζοντας σε θάνατο εκατοντάδες χιλιάδες άτομα ανά την υφήλιο. Σύμφωνα μάλιστα με τελευταίες καταμετρήσεις το AIDS (ελληνιστή Σύνδρομοo Επίκτητης Ανοσολογικής Ανεπάρκειας) μετράει ούτε λί-

γο ούτε πολύ κοντά στα 35 εκατομμύρια θύματα, θεωρείται δε ως η πλέον καταστροφική πανδημία στην ιστορία της ανθρωπότητας, κάτι που ανάγκασε τον πρώην Υπουργό Εξωτερικών των ΗΠΑ Κόλιν Πάουελ να δηλώσει πως «κανένας πόλεμος στην γη δεν είναι όσο ολέθριος όσο η πανδημία του AIDS».

Το βιβλίο

Το 1982 ο Ράντι Σιλτς - ο οποίος ποτέ δεν έκρυψε τις ομοφυλοφιλικές του τάσεις - έγινε ο πρώτος δημοσιογράφος που αφιέρωσε αποκλειστικά τον χρόνο του στην καταγραφή της πορείας του HIV. Από την θέση του ως ανταποκριτής της εφημερίδας San Francisco Chronicle, ο Σιλτς δεν σταμάτησε να ασκεί κριτική στα Αμερικανικά μέσα μαζικής ενημέρωσης για την αδιαφορία με την οποία αντιμετώπιζαν το AIDS. Και μπορεί ο ιός να εξαπλωνόταν με ιλιγγιώδεις ταχύτητες, την ίδια ώρα όμως η άποψη που επικρατούσε - περιττό να τονίσουμε τον ρόλο των ΜΜΕ στην διαμόρφωση της κοινής γνώμης - ήταν έκανε λόγο για ασθένεια που αφορούσε αποκλειστικά και μόνο την ομοφυλοφιλική κοινότητα, και στην χειρότερη περίπτωση τους ναρκομανείς.

Εκείνο όμως που πρώτιστος απασχολεί τον Σιλτς είναι η απάθεια με την οποία αντέδρασε στην είδηση της εξάπλωσης του ιού η ίδια η κοινότητα των ομοφυλοφίλων, απάθεια την οποία ο ίδιος θεωρεί ως τον βασικό υπαίτιο για την διαίωνα και ευρύτερη μετάδοση του AIDS. Χαρακτηριστική είναι άλλωστε η περίπτωση του Γκαετάν Ντούγκας, τον οποίο οι περισσότεροι χαρακτηρίζουν ως τον «Patient Zero» (εν ολίγοις τον πρώτο ασθενή) του AIDS και για τον οποίο ο Σιλτς αφιερώνει οκτώ ολίγες σελίδες του «And the Band Played On».

Σύμφωνα με τον «μύθο» ο Ντού-

γκας - ο οποίος πέθανε το 1984 - είχε προλάβει στα 31 χρόνια που έζησε να έχει σεξουαλικές επαφές με πάνω από 2.500 άτομα του ίδιου φύλου ενώ η «δράση» του επεκτάθηκε και στις δύο πλευρές τους Ατλαντικού. Γαλλοκαναδός στην καταγωγή, ο Ντούγκας ήταν αεροσυνοδός στο επάγγελμα και όπως πιστεύουν οι γιατροί κόλλησε τον ιό κατά την διάρκεια ταξιδιού του στο Παρίσι. Αν και ο ίδιος γνώριζε τις επιπτώσεις της σεξουαλικής επαφής χωρίς τις απαραίτητες προφυλάξεις, συνέχισε να «φωνίζει» τα θύματα του στα gay λουτρά της Νέας Υόρκης και του Σαν Φρανσίσκο. Μετά το πέρας των σεξουαλικών τους περιπτώσεων, ο Ντούγκας ανακοίνωνε με τον δικό του σαδιστικό τρόπο στους άναυδους ερωτικούς του παρτενέρ: «έχω AIDS. Σε λίγο θα πεθάνω, το ίδιο και εσείς». Μάλιστα οι ειδικοί πιστεύουν πως από τα 248 πρώτα θύματα του ιού, τουλάχιστον τα σαράντα είχαν σεξουαλική επαφή είτε με τον ίδιο τον Ντούγκας είτε με κάποιον άλλον τον οποίο ο τελευταίος είχε σοδομίσει. Σύμφωνα πάντα με τον Σιλτς ο Ντούγκας κάθε άλλο παρά μεμονωμένη περίπτωση ήταν. Παρά τις υποδείξεις και τις παρααινέσεις τόσο των ιατρικών επιτελείων, όσο και των δικών τους αντιπροσωπευτικών οργανισμών, οι ομοφυλόφιλοι - η τουλάχιστον η συντριπτική τους πλειοψηφία (σς σύμφωνα πάντα με τον Σιλτς) - της Νέας Υόρκης, τους Λος Άντζελες και του Σαν Φρανσίσκο ολίγον παρέκκλιναν από τις σχεδόν ναρκισσοιστικές τους τάσεις και τρόπο ζωής.

Από τα πυρά τους Σιλτς δεν θα μπορούσε να ξεφύγει η Αμερικανική κυβέρνηση, και δη ο τότε πλατηνάρχης Ρόναλντ Ρήγκαν. Σύμφωνα με τον Σιλτς η μεν πρώτη επέδειξε ανεξήγητη απάθεια, αδυνατώντας να εμπεδώσει την σοβαρότητα της υπόθεσης με αποτέλεσμα να μην αφιερώσει ούτε την απαραίτητη προσοχή ούτε τα απαραίτητα κονδύλια για την εις βάθος έρευνα στον ιό, την πρόβλεψη αλλά και την αντιμετώπιση του. Φυσικό επακόλουθο αυτής της αδράνειας ήταν ο ιός να εξαπλωθεί με ταχύτατους ρυθμούς αλλά και να χαθεί υπερπολύτιμος χρόνος στην αντιμετώπιση του προβλήματος. Όταν πλέον οι ιθύνοντες αποφάσισαν να σκύψουν με την πρόεπουσα προσοχή πάνω από το AIDS και τις επιπτώσεις του στην ευρύτερη κοινωνία, ήταν πολύ αργά.

Οι ευθύνες πάντως που βαραίνουν

τους ώμους του Ρήγκαν είναι σαφώς μεγαλύτερες. Και αυτό γιατί ο ίδιος γνώριζε από πρώτο χέρι για την ύπαρξη της ασθένειας - άλλωστε ο πολύ καλός του φίλος Ροκ Χάτσον ήταν ουσιαστικά το πρώτο «μεγάλο όνομα» που έχασε την μάχη με το AIDS - απέφυγε επιμελώς να ενημερώσει την ευρύτερη Αμερικανική κοινωνία, κάτι που εν τέλει έκανε με ομιλία του το 1987 (δύο ολόκληρα χρόνια μετά τον θάνατο του Χάτσον). Ο τίτλος του βιβλίου του αποτελεί ουσιαστικά αναφορά στην ορχήστρα του Τιτανικού, η οποία συνέχισε ατάραχη το έργο της μέχρι την τελική βύθιση. Αλληγορικά βέβαια αναφέρεται στην αδράνεια που έδειξαν τόσο οι κυβερνητικοί, ιατρικοί οργανισμοί όσο και οι ίδιες οι κοινότητες - ομοφυλοφίλων και μη.

Παιχνίδια της μοίρας

Τον καιρό που ο Σιλτς έγραφε το «And the Band Played On», αποφάσισε να εξεταστεί για AIDS, ζήτησε δε από τον γιατρό του να μην του ανακοινώσει τα αποτελέσματα των εξετάσεων, προκειμένου να μην επηρεαστεί η αντικειμενικότητά του. Πήρε μάλιστα τα αποτελέσματα της εξέτασης την μέρα που έστειλε το τελικό χειρόγραφο του βιβλίου στον εκδότη του. Δυστυχώς ήταν όντως θετικός στο HIV.

Στην συνέχεια ο Σιλτς αποκάλυψε ότι είχε δεχθεί απειλές από την ίδια την ομοφυλοφιλική κοινότητα τόσο για τον αγώνα που έδωσε προκειμένου να μπει λουκέτο στο gay λουτρό του Σαν Φρανσίσκο, αλλά και για τα όσα αποκάλυπτε στο βιβλίο του. Την ίδια ώρα πάντως, αρκετοί ομοφυλόφιλοι αντιμετώπιζαν τον Σιλτς ως ένα είδους celebrity, ευγνωμονώντας τον μάλιστα για τους δρόμους που «άνοιξε» με την συγγραφή του «And the Band Played On».

Ο Ράντι Σιλτς - ο οποίος το 1987 είχε δηλώσει πως «σύντομα το AIDS θα εξαφανισθεί, ενώ μέχρι το 1994 θα είναι όσο ελεγχόμενος είναι και ο διαβήτης» - πέθανε το 1994 από παρενέργειες του AIDS.

Η ταινία

Βασισμένος στο μπεστ σέλερ του Ράντι Σιλτς, ο Ρότζερ Σπότησιγοντ σκηνοθετεί ένα δυναμικό κοινωνικό δράμα καταγράφοντας τα χρονικά του αγώνα μιας ομάδας ανθρώπων, που αφιέρωσαν τη ζωή τους στη σωτηρία της ανθρωπίνης ζωής. Ο Μάθιου Μοντίν ενσαρκώνει τον Δρ Ντον Φράνσις, ένα νεαρό ερευνητή επιστήμονα, που εργάζεται στο Κέντρο Πρόληψης Ασθενειών. Μια σειρά ανεξήγητων θανάτων θα στρέψει το ενδιαφέρον του Ντον στις έρευνες για την ανακάλυψη των αιτίων. Σύντομα ο νεαρός επιστήμονας, με πενιχρά οικονομικά μέσα, ξεκινά ένα σκληρό αγώνα ενάντια στο Χρόνο για την καταπολέμηση του ιού ενώ δεν αργεί να έρθει αντιμέτωπος με τα κοινωνικά ταμπού, τις υπερβολές των μέσων μαζικής ενημέρωσης και την αδιαφορία του κόσμου.

Απάτη, δόλος, σκοτεινά συμφέροντα και θρίαμβος της δύναμης της ψυχής σε μια συγκλονιστική ταινία - ύμνο στην πίστη, στη ζωή...

Η ταινία είχε προταθεί για 11 Βραβεία Emmy (1994) από τα οποία κατέκτησε τελικά τα δύο. Την ίδια χρονιά ήταν υποψήφια για 2 Χρυσές Σφαίρες